

TARTU MAAKOHUS
REGISTRIOSAKOND
SISSE TULNUD

25.06.2009

3900 94032

Konsolideeritud majandusaasta aruanne

AS LÕUNA- EESTI HAIGLA

Majandusaasta algus: 1. jaanuar 2008
Majandusaasta lõpp: 31. detsember 2008

Äriregistri kood 10833853
Aadress: Meegomäe küla, Võru vald 65526
Telefon: + 372 78 68 500
Faks: + 372 78 68 507
Elektronpost haigla@vh.ee
Interneti kodulehekülg www.vh.ee

Sisukord

TEGEVUSARUANNE.....	3
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE.....	10
Tegevjuhtkonna deklaratsioon.....	10
Bilanss.....	11
Konsolideeritud kasumiaruanne [SKEEM 1]	12
Konsolideeritud rahavoogude aruanne.....	13
Omakapitali muutuste aruanne.....	14
Raamatupidamise aastaaruande lisad	15
Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted.....	15
Lisa 2 Raha.....	20
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed.....	20
Lisa 4 Maksud.....	20
Lisa 5 Varud.....	21
Lisa 6 Pikaajalised finantsinvesteeringud	21
Lisa 7 Tütar- ja sidusettevõtted	21
Lisa 8 Muud lühi- ja pikaajalised nõuded	22
Lisa 9 Materiaalne põhivara.....	22
Lisa 10 Kapitalirent.....	23
Lisa 11 Kasutusrent.....	24
Lisa 12 Laenukohustused.....	24
Lisa 13 Võlad ja ettemaksed	25
Lisa 14 Muud võlad	25
Lisa 15 Eraldised.....	25
Lisa 16 Omakapital	26
Lisa 17 Müügitulu	26
Lisa 18 Muud äritulud ja muud ärikulud.....	27
Lisa 19 Kaubad, toore, materjal ja teenused.....	27
Lisa 20 Mitmesugused tegevuskulud	27
Lisa 21 Sihtfinantseerimine.....	28
Lisa 22 Laenu tagatised ja panditud varad	28
Lisa 23 Tehingud seotud osapooltega	29
Lisa 24 Emaettevõtte bilanss.....	31
Lisa 25 Emaettevõtte kasumiaruanne [SKEEM 1]	32
Lisa 26 Emaettevõtte rahavoogude aruanne.....	33
Lisa 27 Emaettevõtte omakapitali muutuste aruanne	34
Juhatuse ja nõukogu allkirjad 2008. a majandusaasta aruandele.....	35
Sõltumatu audiitori aruanne.....	36
Kasumi jaotamise ettepanek	37
AS Lõuna- Eesti Haigla aruandeaasta müügitulu jaotus vastavalt Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatorile (EMTAK)	38

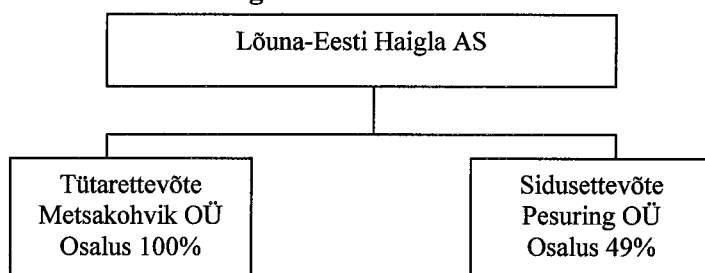
TEGEVUSARUANNE

Lõuna-Eesti Haigla AS

Üldosa

Lõuna Eesti Haigla AS tegutseb MTÜ Terve Võrumaa tütarettevõttena. Lõuna-Eesti Haigla AS omab tütarettevõtet Metsakohvik OÜ ning osalust sidusettevõttes OÜ Pesuring.

Kontsern Lõuna-Eesti Haigla AS

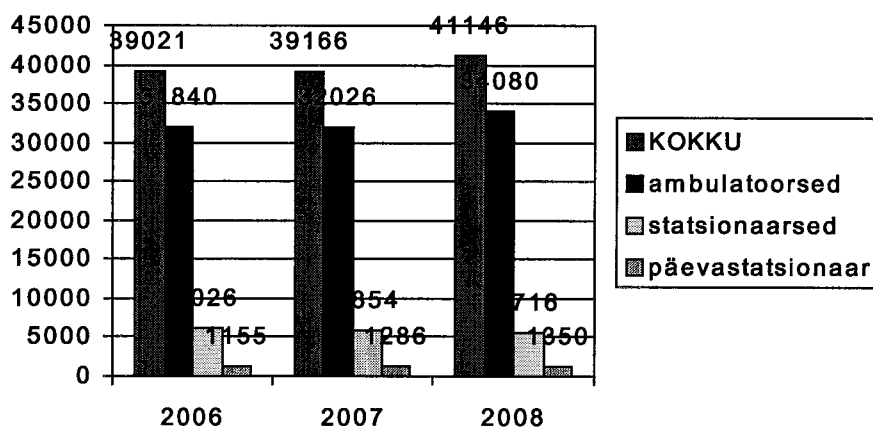
Analoogselt 2007 aastaga toimus ka 2008 majandusaasta jooksul muutus raviteenuste eest tasumise põhimõtetes. Tervishoiutöötajate palgaleppe täitmiseks muudeti tervishoiuteenuste piirhindu.

Valmisolekutasu, mis on üldhaiglatele oluline vahend Tervishoiuteenuste Korraldamise Seaduses nõutud nelja valveringi personalikulude katmisel, muudeti 2008 aastal selliselt, et tõsteti ühe valveringi eest makstavat valveringi tasu seniselt 1395000 kroonilt 1702606 kroonin. Tervishoiuteenuste Korraldamise Seaduse muutmise tulemusel makstakse üldhaiglatele seda senise 4 valveringi asemel kolme valveringi eest koefitsiendiga 1,1. Summaarne valmisolekutasu üldhaiglatele seega ei vähenenud, jäi sisuliselt 2005 aasta tasemele olukorras kus Lõuna-Eesti Haiglas on otsustatud jätkata 4 valveringiga, tagamaks senine vältimatu eriarstiabi teenuse kättesaadavus ja kvaliteet.

2008 aastal ületas Lõuna-Eesti Haigla Eesti Haigekassaga aasta alguses sõlmitud lepingus sätestatud ravijuhtude arvu 1841 juhu võrra, summas 3404747 krooni. 2008 aastal müüdi Eesti Haigekassale 2056 ravijuhtu enam kui 2007 aastal. 2008 teeniti teenuse müügist haigekassale 14162260 krooni enam kui 2007 aastal.

Kõikidele maksjatele kokku esitati 2008 aasta raviteenuste eest 41146 arvet, nendest 34 080 ambulatoorsete teenuste ja 7066 statsionaarsete teenuste eest.

2006 - 2008 esitatud raviteenuse arvete hulk

Eriarstiabi

Eriarstiabi teenuseid osutati 2008.aastal 7-l statsionaarsel, 3-l päevastatsionaarsel ja 18-l ambulatoorsel erialal.

Statsionaaris oli avatud 2008 aastal 152 aktiivravi voodit. Erialati oli voodite jaotus alljärgnev:

Osakond	voodeid
Kirurgia	30
Günekoloogia	15
Sünnitusabi	10
Sisehaigused	50
Lastehaigused	7
Psühhiaatria	30
Taastusravi	10
Kokku	152

Statsionaaris raviti 2008 aastal 5259 eriarstiabi vajanud haiget. Võrreldes 2007 aastaga oli ravitud haigeid 166 võrra vähem.

Erialade vaheline haigete jaotus ja keskmine ravikestvus ning muudatused 3 viimase aasta lõikes on ära toodud alljärgnevatel tabelitel.

Statsionaaris ravitud haigete hulk erialade kaupa 2006-2008

Osakond/Aasta	2006	2007	2008	2008/2007
Üldkirurgia	1193	1054	1098	44
Günekoloogia	450	359	351	-8
Sünnitusabi	301	316	315	-1
Sisehaigused	1927	2087	1944	-143
Lastehaigused	480	410	386	-24
Psühhiaatria	1077	1087	1044	-43
Taastusravi	112	112	121	9
Eriarstiabi KOKKU	5540	5425	5259	-166

Keskmine ravikestvus päevades erialati 2006-2008

Osakond/Aasta	2006	2007	2008
Üldkirurgia	7,2	7,1	6,6
Günekoloogia	4,9	3,7	3,2
Sünnitusabi	3,3	3,3	2,9
Sisehaigused	8,3	7,3	7,1
Lastehaigused	2,3	2,2	2,1
Psühhiaatria	8,4	9	8,5
Taastusravi	13,8	12,8	12,7
Eriarstiabi KOKKU	7,1	6,8	6,7

Voodihõive osakonniti 2006-2008

Osakond/Aasta	2006	2007	2008
Kirurgia	70,4	64,9	65,9
Günekoloogia	40,3	24,4	20,4
Sünnitusabi	26,9	28,1	25,2
Sisehaigused	70,4	79,9	75,1
Lastehaigused	43,5	34,7	31,9
Psühhiaatria	82,1	89,3	80,9
Taastusravi	42,4	39,4	42,1
Eriarstiabi kokku	64,2	64,4	61

Voodihõive andmete alusel saab järeldada, et haigla voodifondi ümberstruktureerimist on otstarbekas jätkata.

Päevastatsionaaris raviti 2008 aastal 3-l erialal kokku 1346 haiget, mis on 56 võrra enam 2007 aastaga võrreldes. Günekoloogia päevastatsionaaris ravitud haigete arv on kasvanud 26 võrra ning päevakirurgias on ravitud 32 haiget enam kui 2007 aastal. LOR päevastatsionaaris ravitud arv on vähenenud 2 võrra.

Päevastatsionaaris ravitud haiged 2006-2008

Osakond/Aasta	2006	2007	2008	2008/2007
Günekoloogia	323	428	454	26
LOR	427	437	435	-2
Päevakirurgia	392	425	457	32
Päevastatsionaar KOKKU	1142	1290	1346	56

Ambulatoorsest eriarstiabi osutati 2008 aastal 18 erialal.

Ambulatoorsete ravijuhtude arv 2006-2008

2006	2007	2008
30324	32955	34080

Kiirabi

Kiirabiteenust osutab Lõuna-Eesti Haigla 2 õebrigadiga.

	2006	2007	2008
Visiitide üldarv	5103	5100	5093
Hospitaliseeriti	1635	1726	1664
Transpordi kutseid	526	561	366
Annulleeritud kutseid	19	39	39
Tulemuseta väljakutsed	27	31	33

Erakorralise meditsiini ja vastuvõtu osakonda pöördus 2008 aasta jooksul vältimatuks arstiabiks kokku 12 474 haiget. Nendest 8469 abivajajale anti abi ambulatoorselt. Vältimatut hospitaliseerimist vajas 4005 patsienti.

Hooldusravi teenus

Statsionaarset hooldusravi teenust osutas Lõuna-Eesti Haigla AS 2008 aastal 32 voodil.

Hooldusravi osakond 2006-2008

	2006	2007	2008
Ravitud haigeid	406	430	489
Ravi kestus päevades	20,60	22,3	21,8
Voodihõive	88,1	101,0	94,2

Ambulatoorne hooldusraviteenus/ koduõendus 2006-2008

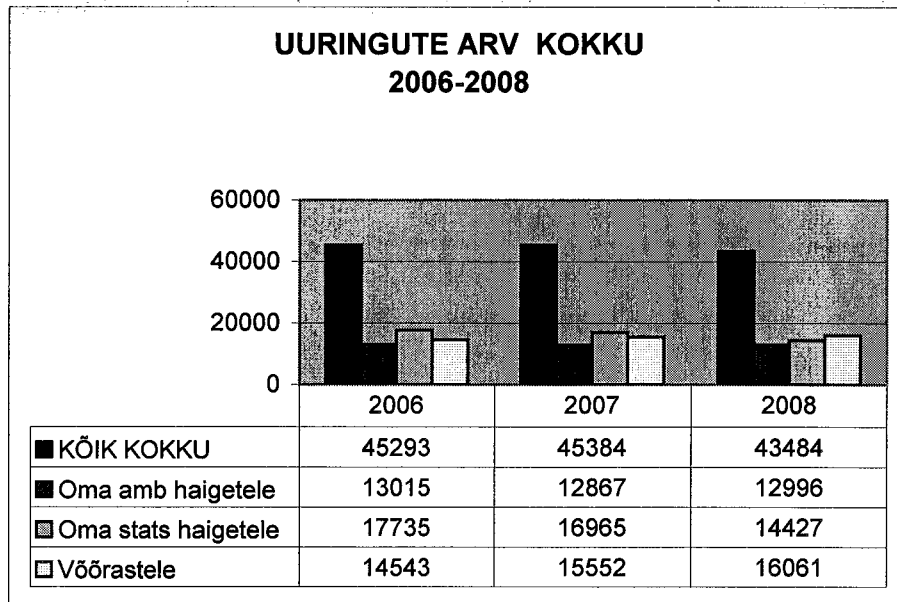
	2006	2007	2008
visiite	1349	1859	2195
ravijuhte	137	148	196

Teenuse kasvu pidurdab haigekassa piiratud ressurss antud teenusele.

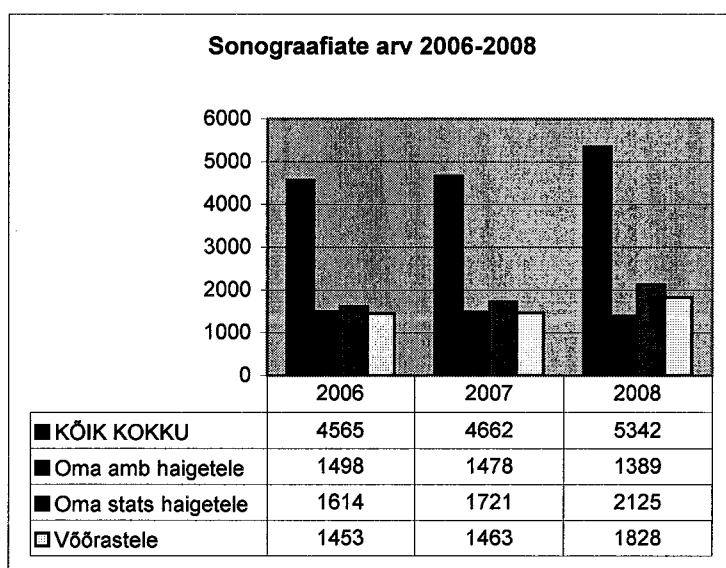
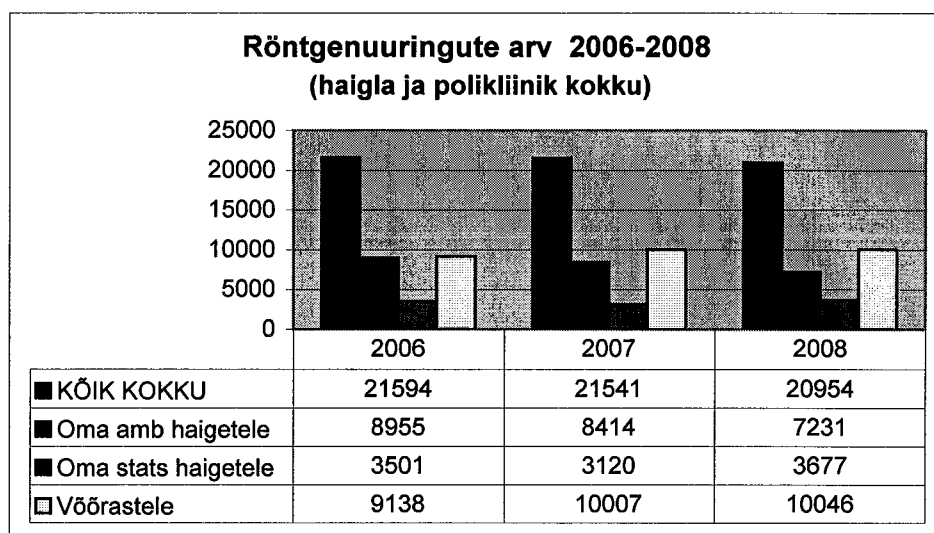
Hooldekodu teenust kasutas 2008 aasta jooksul 89 inimest. Hooldekodu kohtade arv oli 38.

Diagnostika osakond

Diagnostika osakonnas tehtav töö jaguneb uuringukabinettides tehtavateks uuringuteks ja laboratoorseteks analüüsideks

Kompuutertomograafiate arv 2006 -2008

Aasta	2006	2007	2008
Uuringute arv	1227	1556	4541

Seoses 2008. aasta algusest tööd alustanud kompuutertomograafia ning kahe uue radioloogi tööleasumisega on mõningal määral vähenenud röntgenuuringute arv ning kasvanud sonograafiate, märkimisväärselt aga kompuutertomograafiate arv. Teisisõnu - kaasaegsemate diagnoosimismeetodite osakaal on suurenenud.

Funktsionaaldiagnostika uuringute arv 2006-2008

	2006	2007	2008
KÕIK KOKKU	10213	10263	9670
Oma amb. haigetele	1903	2238	2337
Oma stats. haigetele	6458	6126	5481
Võõrastele	1852	1899	1852

Endoskoopiakabinetis tehtud uuringud 2006 -2008

	2006	2007	2008
Gastroskoopia	1062	1221	1136
Osaline koloskoopia	31	43	62

Täielik koloskoopia	74	22	52
Rektoskoopia	33	34	36

Laboratoorseid analüüse tehti 2008 aastal kokku 182 360. Kogu analüüside arvu 7,6% tõusust võrreldes 2007.aastaga on jätkuvalt kõrgem teistele asutustele müüdud analüüside arvu tõus 14,9%.

Laboratoorsete analüüside arv 2006-2008

	2006	2007	2008
LEH statsionaarile	89547	91231	93336
LEH amb. vastuvõtule	29409	30983	34882
Teistele	43931	47192	54202
Kokku	162887	169406	182360

Eriarstiabi, kiirabiteenuse, uuringute ja analüüside ning hooldusteenuse, teisisõnu põhitegevuse müügist kokku teenis AS Lõuna-Eesti Haigla kokku 111 429 510 krooni, mis moodustab kogutulust 95,4%.

Investeeringud

Aastal 2008 lõpetati 2007 aastal alustatud kirurgiaosakonna VIII B remont maksumusega 3,32 milj krooni. Teine suurem investeering hoonesse oli koostöös Sotsiaalministeeriumiga gripipandeemia isikukaitsevahendite lao ehitus 1,5 milj krooni. KIK-e kaasabil remonditi veemagistraaltorustike summas 0,43 milj krooni. 2008 aasta jooksul investeeritud töökeskkonna parandamiseks kokku 7 milj krooni. Meditsiinilist aparatuuri ja seadmeid ning hooldus-põetusvahendeid soetati 2008 aastal kokku 6 miljoni krooni eest. Diagnostika ja ravikvaliteedi tõusu tagavad kindlasti uus ehhokardiograaf, sonograaf, 2008. aastal osteti esimesed uued haiglavoodid koos madratsite ja öökappidega, senised funktsionaalsed voodid on kõik olnud varem kasutatud ning saadud erinevate annetuste teel.

Personal

2008. aasta lõpuks lahenes mingil määral pingeline olukord kirurgide osas. Täiskohaga töötab Lõuna-Eesti Haiglas seni Tampere Ülikooli Haiglas ennast täiendanud kirurg.

Kaks uut radioloogi, noored naistearstid ning tõsiasi, et haigla on hinnatud residentuuri- ja praktikabaas noorte arstide ja praktikantide seas, lubab olla optimistlik Lõuna-Eesti Haigla jätkamises üldhaiglana. Saabus tööle 5 arsti, lahkus töölt 2 arsti. Lisaks töötab haiglas töövõtulepinguga 17 arsti

2008. aasta jooksul viibis Lõuna-Eesti Haiglas lühemat või pikemat aega 4 resident.

Aruandeaasta lõpuks oli Lõuna-Eesti Haiglas 389 töötajat 379 ametikohal, neist 63 arsti – 52,5 ametikohal, õendusala töötajaid 144 – 133 ametikohal, hooldajaid 86 – 81,5 ametikohal ja muu personal 96 – 86 ametikohal. Täiendkoolitusel osales 274 töötajat, kokku 1265 päeval, asutuse sisesel koolitusel osales 150 töötajat, kokku 455 päeval mis on seletatav sisemise koolituse olulise tõusuga 2008 aastal. Tasemeõppes omandas haridust 20 töötajat kokku 412 päeva jooksul.

Personalikulu üldsumma 2008 aastal oli 74 576 731 krooni, mis moodustas kulude struktuurist 62,8%. Personalikulu nõukogu ja juhatuse liikmetele kokku oli 1 362 408 krooni.

Tegevusplaanid aastaks 2009

Jätkub haiglaruumide renoveerimine. Laboratooriumide ning arstide vastuvõtukabinettide remont IVC korrusel ning perepalatite renoveerimine on 2009 a. plaanides. Suveks on planeeritud nii operatsiooniploki kui kirurgiaosakonna ruumide remont. Haigla sissesõidutee remont ning parkla laiendamine on planeeritud 2009.a. suveks.

Laparoskoopiliste operatsioonide tegemise aparatuur on plaanis kaasajastada.

Ühe kiirabiauto soetamine on planeeritud 2009. aastasse.

Metsakohvik OÜ

OÜ Metsakohvik asutati 2004 aastal Lõuna-Eesti Haigla tütarettevõttena. Ettevõtte põhitegevuseks on ravitoitlustus, toitlustuse korraldamine kahes kohvikus, toidu ja tööstuskaupade müük ja kondiitritoodete valmistamine.

Ettevõtte suurimaks kliendiks on AS Lõuna Eesti Haigla, kellele müüdud toodangu müügitulu moodustab 36,34% OÜ Metsakohvik kogukäibest. Suuruselt teine klient on MTÜ Lõuna Eesti Haigla Erihooldusteenuste keskus: 13,42% kogukäibest. Majandusaasta lõppes 9724 krooni suuruse kasumiga. Juhatuse liikmetele arvestatud tasu summa oli 36 000.- krooni.

Ettevõtte keskmine töötajate arv aruandeaastal oli 33 inimest ning töötajate tasu üldsumma moodustas 3 951 536 krooni.

Peamised finantssuhtarvud konsolideeritud aruandes

	2008	2007
Käibe kasv (%)	20,02	15,75
Kasumi kasv (%)	12884,5	-108,4
Puhasrentaablus (%)	13,90	-0,13
Lühiajaliste kohustuste katekordaja (kordades)	1,62	0,75
Koguvara tulutase (ROA) (%)	20,58	-0,19
Omakapitali tulutase (ROE) (%)	40,01	-0,52

Suhtarvude arvutamisel kasutatud valemid:

Käibe kasv = (müügitulu 2008 - müügitulu 2007) / müügitulu 2007 * 100

Kasumi kasv (%) = (puhaskasum 2008 - puhaskasum 2007) / puhaskasum 2007 * 100

Puhasrentaablus (%) = puhaskasum / müügitulu * 100

Lühiajaliste kohustuste katekordaja (kordades) = käibevara / lühiajalised kohustused

ROA (%) = puhaskasum / varad kokku * 100

ROE (%) = puhaskasum / omakapital * 100

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE**Tegevjuhtkonna deklaratsioon**

AS Lõuna- Eesti Haigla juhatus on äriseadustikust lähtuvalt koostanud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande, mis kajastab õigesti ja õiglaselt äriühingu vara, kohustusi ja omakapitali ning majandustegevuse tulemust ja rahavoogusid. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on järgitud raamatupidamise seaduse ja Eesti hea raamatupidamistava nõudeid.

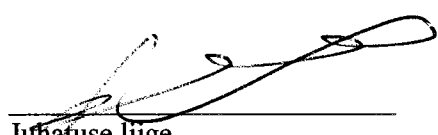
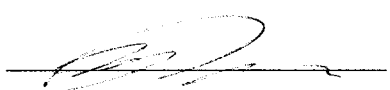
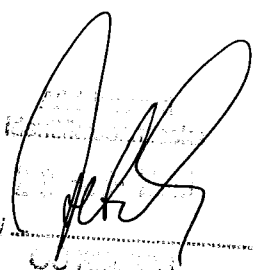
Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansi kuupäeva 31.12.2008 ja aastaaruande koostamispäeva 23.03.2009 vahemikul.

Vara ja kohustusi on hinnatud kaalutletud ja konservatiivsetel alustel. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamine nõuab hinnangute andmist. Need hinnangud põhinevad aktuaalsel informatsioonil äriühingu seisundist ning kavatsustest ja riskidest konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamispäeva seisuga. Majandusaastal või varasematel perioodidel kajastatud majandustehingute lõplik tulemus võib erineda käesoleval perioodil antud hinnangust.

Juhatuse hinnangul on AS Lõuna- Eesti Haigla ja tema tütarettevõtte jätkuvalt tegutsev majandusüksus.

Juhatus kinnitab 2008.a konsolideeritud aastaaruande koostamise õigsust ja täielikkust.

Võrus, 23. märts 2009.a

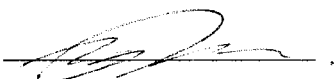
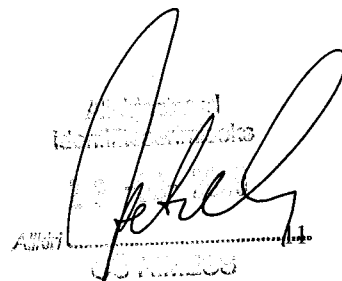

Juhatuse liige
Rein Kermes
Juhatuse liige
Külli Raup
Juhatuse liige
10

Konsolideeritud bilanss

(kroonides)

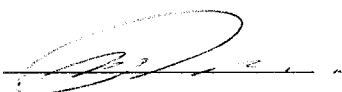
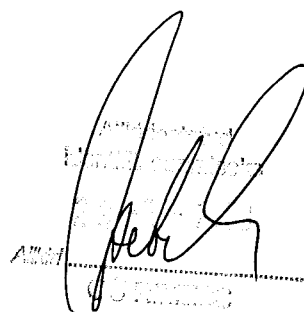
	Lisa nr	31.12.2008	31.12.2007
AKTIVA (VARAD)			
Käibevara			
Raha	2	25 113 08	8 917 478
Nõuded ja ettemaksed	3,4	9 629 001	10 189 415
Varud	5	460 125	438 356
Käibevara kokku		35 202 134	19 545 249
Põhivara			
Pikaajalised finantsinvesteeringud	6	50 263	0
Muud pikaajalised nõuded	8	0	1 067 342
Materiaalne põhivara	9	47 457 962	48 687 855
Põhivara kokku		47 508 225	49 755 197
AKTIVA (VARAD) KOKKU		82 710 359	69 300 446
PASSIVA (KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL)			
Lühiajalised kohustused			
Laenukohustused	12	3 639 143	4 265 410
Võlad ja ettemaksed	13	18 012 652	21 781 401
Lühiajalised eraldised	15	38 566	37 083
Lühiajalised kohustused kokku		21 690 361	26 083 894
Pikaajalised kohustused			
Pikaajalised laenukohustused	12	17 853 578	16 991 581
Muud pikaajalised võlad		0	41 256
Pikaajalised eraldised	15	626 414	666 464
Pikaajalised kohustused kokku		18 479 992	17 699 301
KOHUSTUSED KOKKU		40 170 353	43 796 650
OMAKAPITAL			
Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital			
Aktsiakapital	16	19 000 000	19 000 000
Kohustuslik reservkapital		1 900 000	1 900 000
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)		4 617 251	4 750 402
Aruandeaasta kasum (kahjum)		17 022 755	-133 151
OMAKAPITAL KOKKU		42 540 006	25 517 251
PASSIVA (KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL) KOKKU		82 710 359	69 300 446

Juhatuse liige

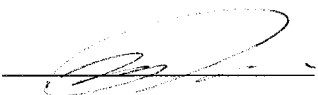
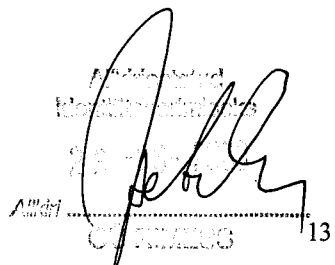
Konsolideeritud kasumiaruanne [SKEEM 1]
 (kroonides)

	Lisa nr	2008	2007
Müügitulu	17	122 462 018	102 038 359
Muud äritulud	18	14 706 670	2 708 735
Tulu sihtfinantseerimisest	21	6 189 032	0
Kaubad, toore, materjal ja teenused	19	-35 378 181	-27 888 718
Mitmesugused tegevuskulud	20	-6 797 074	-5 057 575
Tööjõu kulud			
Palgakulu		-59 420 640	-50 237 074
Sotsiaalmaksud		-19 590 964	-16 748 079
Tööjõu kulud kokku		-79 011 604	-66 985 153
Põhivara kulum ja väärtuse langus	9	-4 656 676	-3 646 254
Muud ärikulud	18	-48 094	-268 160
Ärikasum (-kahjum)		17 466 091	901 234
Finantstulud ja -kulud			
Finantstulud ja -kulud investeeringutelt sidusettevõtetesse		50 263	-49 000
Intressikulud		-1 367 676	-958 397
Intressitulud		874 077	136 439
Finantstulud ja -kulud kokku		-443 336	-1 034 385
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist		17 022 755	-133 151
Aruandeaasta puhaskasum (-kahjum)		17 022 755	-133 151

Konsolideeritud rahavoogude aruanne[kaudmeetodil, alustades ärikasumist]
(kroonides)

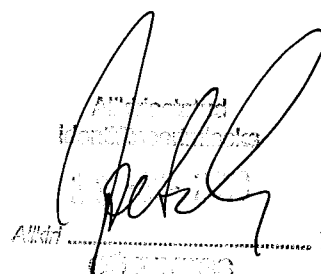
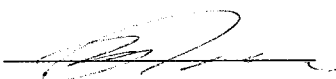
	Lisa nr	2008	2007
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum		17 466 091	901 234
Korrigeerimised:			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	9	4 656 676	3 646 254
Kasum (kahjum) põhivara müügist ja mahakandmisest		-14 591 506	-2 551 385
Finantstulud/kulud		0	-163 427
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus		1 627 755	-1 755 387
Varude muutus		-21 769	-35 459
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus		-3 848 572	9 426 489
Makstud intressid		-1 367 676	-958 397
Kokku rahavood äritegevusest		3 920 999	8 509 922
Rahavood investeerimistegevusest			
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus	9	-4 613 227	-6 271 664
Materiaalse ja immateriaalse põhivara müük	9	19 000 000	2 633 475
Saadud intressid		874 077	136 439
Kokku rahavood investeerimistegevusest		15 260 850	-3 501 750
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud, emiteeritud võlakirjad		1 500 000	4 000 000
Saadud laenude tagasimaksed		-2 298 615	-1 978 370
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed		-2 187 704	-1 962 158
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		-2 986 319	59 472
Rahavood kokku		16 195 530	5 067 644
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	2	8 917 478	3 849 834
Raha ja raha ekvivalentide muutus		16 195 530	5 067 644
Valuutakursi muutuste mõju			
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	2	25 113 008	8 917 478

Omakapitali muutuste aruanne
(kroonides)

	Aksia- kapital	Kohus- tuslik reserv- kapital	Jaotamata kasum/ kahjum	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2006	19 000 000	1 900 000	4 750 402	25 650 402
Aruandeperioodi puhaskasum	0	0	-133 151	-133 151
Saldo seisuga 31.12.2007	19 000 000	1 900 000	4 617 251	25 517 251
Aruandeperioodi puhaskasum	0	0	17 022 755	17 022 755
Saldo seisuga 31.12.2008	19 000 000	1 900 000	21 640 006	42 540 006

Täpsem informatsioon aktsiakapitali ja selle muutuste kohta on toodud lisas 16.

14

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

AS-i Lõuna- Eesti Haigla 2008. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga. Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid.

Konsolideeritud Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevas arvestuspõhimõtetes.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud Eesti kroonides.

Konsolideerimise põhimõtted

Ema- ja tütarettevõtete finantsnäitajad on grupi raamatupidamise aastaaruandes konsolideeritud rida-realt. Ema- ja tütarettevõtete vaheliste tehingute tulemusena tekkinud nõuded, kohustused, tulud, kulud ning realiseerumata kasumid ja kahjumid on elimineeritud.

2008. a konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad AS Lõuna- Eesti Haigla (emaettevõtte) ning tema tütarettevõtte OÜ Metsakohvik finantsnäitajad.

Vajadusel on tütarettevõtete arvestuspõhimõtteid muudetud vastavaks grupi arvestuspõhimõtetele. Emaettevõtte konsolideerimata aruandes kajastatakse investeeringuid tütar- ja sidusettevõtetesse soetusmaksumuses

Tütarettevõtted

Tütarettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle emaettevõttel on kontroll. Tütarettevõtet loetakse emaettevõtte kontrolli all olevaks, kui emaettevõtte omab kas otseselt või kaudselt üle 50% tütarettevõtte hääleõiguslikest aktsiatest või osadest või on muul moel võimeline kontrollima tütarettevõtte tegevus- ja finantspoliitikat.

Tütarettevõtete tegevus kajastub raamatupidamise aastaaruandes alates kontrolli tekkimisest kuni selle katkemiseni.

Tütarettevõtte soetamist kajastatakse ostumeetodil (välja arvatud ühise kontrolli all toimuvad äriühendused). Vastavalt ostumeetodile võetakse omandatud tütarettevõtte varad ja kohustused arvele nende õiglasest väärtusest ning omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahe kajastatakse firmaväärtusena .

Sidusettevõtted

Sidusettevõtte on ettevõtte, mille üle grupp omab olulist mõju, kuid mida ta ei kontrolli. Üldjuhul eeldatakse olulise mõju olemasolu juhul, kui grupp omab ettevõttes 20% kuni 50% hääleõiguslikest aktsiatest või osadest.

Investeeringud sidusettevõtetesse kajastatakse bilansis kasutades kapitaliosaluse meetodit. Selle meetodi kohaselt võetakse investeering algselt arvele tema soetusmaksumuses, mida korrigeeritakse järgmistel perioodidel investori osalusega muutustes investeeringuobjekti omakapitalis ja omandamisel tekkinud firmaväärtuse amortisatsiooniga.

Omavahelised realiseerumata kasumid elimineeritakse vastavalt ettevõtte osaluse suurusele. Realiseerimata kahjumid elimineeritakse samuti, välja arvatud juhul, kui kahjumi põhjuseks on vara väärtuse langus.

Juhul kui ettevõtte osalus kapitaliosaluse meetodil kajastatava sidusettevõtte kahjumis on võrdne või ületab sidusettevõtte bilansilist väärtust, vähendatakse investeerigu bilansilist väärtust nullini ning edasisi kahjumeid kajastatakse bilansiväliselt. Erandiks on olukord, kui ettevõtte on garanteerinud või kohustatud rahuldama sidusettevõtte kohustusi – sellisel juhul kajastatakse bilansis nii vastavat kohustust kui kapitaliosaluse meetodi kahjumit.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, nõudmiseni hoiuseid pankades, tähtajalisi hoiuseid tähtajaga kuni 3 kuud ja rahaturufondi osakuid.

Nõuded ostjate vastu

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid, v.a nõudeid teiste kontserni ettevõtete ja sidusettevõtete vastu. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumus (s.o nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused).

Nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse võimaluse korral iga ostja kohta eraldi. Kui nõuete individuaalne hindamine ei ole nõuete arvust tulenevalt võimalik, siis hinnatakse individuaalselt ainult olulisi nõudeid. Ülejäänud nõudeid hinnatakse kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena.

Muud nõuded

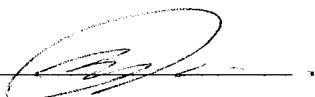
Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõudeid, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Edasimüügi eesmärgil soetatud nõudeid kajastatakse õiglase väärtuse meetodil.

Varud

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse. Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu, muid mittetagastatavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid. Varude tootmiskulutused sisaldavad nii otseseid toodetega seotud kulutusi (tooraine ja materjalide ning pakkematerjali maksumus, lõpetamata toodangu ladustamisega seotud vältimatud kulutused, tööliste palgad) kui ka proportsionaalset osa tootmise üldkuludest (tootmishoonete ja -seadmete amortisatsioon, remondikulu, tootmisega seotud juhtkonna palgad).

Varude kuludes kajastamisel ja varude bilansilise väärtuse arvestamisel kasutatakse FIFO meetodit. Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või netorealiseerimismaksumus. Materjalid ja lõpetamata toodang hinnatakse alla juhul, kui nendest valmistatavate toodete hinnanguline maksumus ületab samade valmistoodete neto

Juhatuses liige

Arvuti

16

realiseerimismaksumuse. Varude allahindlusi nende neto realiseerimismaksumusele kajastatakse allahindluse tegemise perioodil müüdud toodangu kuluna

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 30 000 krooni. Varad, mille kasulik tööiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 30 000 krooni kantakse kasutuselevõtmise hetkel kulusse. Kuludesse kantud väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Põhivara parendusväljaminekud, mis suurendavad põhivara tööjoudlust üle algselt arvatud taseme ja tõenäoliselt osalevad lisanduvate tulude tekkimisel tulevikus, kapitaliseeritakse bilansis põhivarana. Kulutused, mis tehakse eesmärgiga tagada ning säilitada varaobjektilt tulevikus saadavat tulu, kajastatakse nende kulude tekkimisel aruandeperioodi kuludes.

Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt lähtudes järgmistest eeldatavatest kasulikest eluigadest:

Ehitised ja rajatised	20-40 aastat
Transpordivahendid	8-12 aastat
Muud masinad ja seadmed	5-10 aastat
Muu inventar ja IT seadmed	3-5 aastat

Maad ei amortiseerita.

Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, on need komponendid võetud raamatupidamises arvele eraldi varadena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt nende kasulikule elueale.

Juhul kui põhivara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara neto müügihind või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on materiaalse põhivara objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele.

Laenukasutuse kulutusi kajastatakse tekkeperioodil kuluna.

Rendiarvestus

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle ettevõttele. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Ettevõtte kui rentnik

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksede miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga. Kui ei ole piisavalt kindel, et rentnik omandab rendiperioodi lõpuks vara omandiõiguse, siis on amortisatsiooni-

perioodiks vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuulavas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestus toimub kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Ettevõtte tulumaks

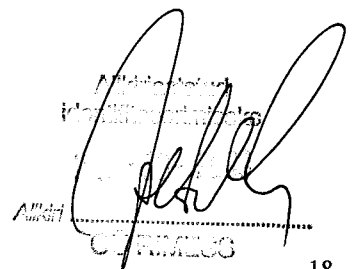
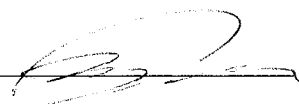
Vastavalt kehtivale seadusandlusele Eestis ettevõtete kasumit ei maksustata, mistõttu ei eksisteeri ka edasilükkunud tulumaksu nõudeid ega kohustusi. Kasumi asemel maksustatakse Eestis jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende maksumääraga 21/79 (kuni 31. detsember 2007 kehtis maksumäär 22/77 ning kuni 31.12.2008 kehtis maksumäär 21/79) netodividendina väljamakstud summalt. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võiks kaasneda dividendide väljamaksmisega, on ära toodud aastaaruande lisades

Sihtfinantseerimine

Ettevõtte on lähtunud sihtfinantseerimise kajastamisel brutomeetodist. Varade sihtfinantseerimisel võetakse soetatud vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses, varade soetamise toetusena saadud summa kajastatakse bilansis kohustusena, mis kantakse tulusse soetatud vara järelejäanud kasuliku eluea jooksul.

Tegevuskulude sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub. Sihtfinantseerimisega kaasnevaid võimalikke kohustusi kajastatakse aruandes eraldiste või potentsiaalsete kohustustena.

Tulude arvestus

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

Intressitulu ja dividenditulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse kasutades vara sisemisest intressimäära, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellistel juhtudel arvestatakse intressitulu kassapõhiselt.

Tulu kajastamine pikaajalistelt teenuslepingutel

Tulu pikema perioodi jooksul osutatavate ühekordsete teenuste müügist kajastatakse lähtuvalt osutatava teenuse valmidusastmest bilansipäeval, eeldusel, et teenuse osutamist hõlmava tehingu lõpptulemust (s.o tehinguga seotud tulusid ja kulusid) on võimalik usaldusväärselt prognoosida ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Teenuse osutamisest saadavad tulud ja kasum kajastatakse proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulud.

Osutatava teenuse valmidusaste määratakse kasutades teenuse osutamisega seotud tegelike kulude suhet võrreldes eelarveliste kogukuludega.

Kui teenuse osutamist hõlmava tehingu lõpptulemust ei ole võimalik usaldusväärselt prognoosida, kuid on tõenäoline, et ettevõtte suudab katta vähemalt teenusega seotud kulud, on tulu kajastatud ainult tegelike lepingu täitmisega seotud kulude ulatuses. Juhul kui ei ole tõenäoline, et ettevõtte suudab tagasi teenida vähemalt teenusega seotud kulud, tulu teenuse osutamisest ei kajastata. Kui on tõenäoline, et teenuse osutamisega kaasnevad kogukulud ületavad teenuse osutamisest saadava tulu, siis kajastatakse oodatav kahjum täies ulatuses kohe.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikule on moodustatud kohustuslik reservkapital. Reservkapital moodustatakse igaaastastest puhaskasumi eraldistest. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

Lisa 2 Raha

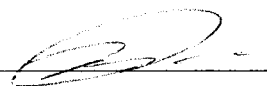
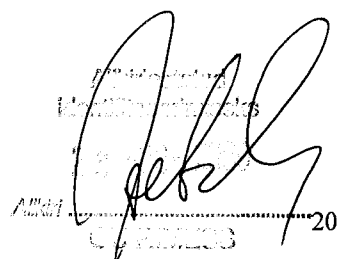
	31.12.2008	31.12.2007
Sularaha kassas	50 296	71 688
Pangakontod	25 062 712	8 845 790
Raha kokku	25 113 008	8 917 478

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

	31.12.2008	31.12.2007
Nõuded ostjate vastu	6 874 650	8 751 803
Nõuded ostjate vastu kokku	6 874 650	8 751 803
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded (lisa 4)	374	0
Muud lühiajalised nõuded	2 635 094	1 416 516
<i>s.h nõuded emaettevõtja vastu (lisa 8, 23)</i>	<i>0</i>	<i>803 231</i>
<i>Intressid</i>	<i>320 100</i>	<i>38 022</i>
<i>Muud viitlaekumised</i>	<i>2 314 994</i>	<i>574 021</i>
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	118 883	21 096
Ettemaksed kokku	2 754 351	1 437 612
Nõuded ja ettemaksed kokku	9 629 001	

Lisa 4 Maksud

	31.12.2008		31.12.2007	
	Ettemaks	Võlg	Ettemaks	Võlg
Käibemaks	0	67 375	0	77 423
Ettevõtte tulumaks	0	5 641	0	17 244
Üksikisiku tulumaks	353	1 715 604	0	1 460 830
Sotsiaalmaks	0	3 239 682	0	2 783 703
Kohustuslik kogumispension	0	118 997	0	96 255
Töötuskindlustusmaks	0	80 084	0	68 673
Pakendiaktsiis	0	10 744	0	1 252
Intresside ettemaks	21	0	0	0
Kokku	374	5 238 127	0	4 505 380

Lisa 5 Varud

	31.12.2008	31.12.2007
Tooraine ja materjal	323 258	280 393
Müügiks ostetud kaubad	136 867	157 963
Varud kokku	460 125	438 356

Lisa 6 Pikaajalised finantsinvesteeringud

	31.12.2008	31.12.2007
Sidusettevõtete aktsiad ja osad (lisa 7)	50 263	0
Pikaajalised finantsinvesteeringud kokku	50 263	0

Lisa 7 Tütar- ja sidusettevõtted

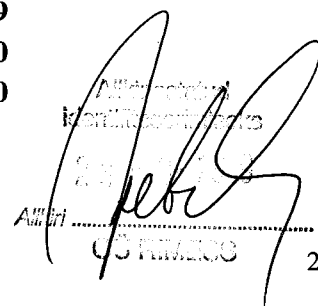
2008. a omas AS Lõuna- Eesti Haigla osalusi järgmistes tütaretevõtetes:

	Metsakohvik OÜ
Asukoht	Eesti
Põhitegevusala	Toitlustusteenus
Osaluse % aasta alguses	100
Omandatud osaluse soetusmaksumus	937 000
Osaluse % aasta lõpus	100
Osaluse soetusmaksumus aasta lõpus	937 000

2008. a omas AS Lõuna- Eesti Haigla osalusi järgmistes sidusettevõtetes:

	Pesuring OÜ
Asukoht	Eesti
Põhitegevusala	Pesukäitlus
Osaluse % aasta alguses	49
Osalus investeerimisobjekti omakapitalis aasta alguses	49 000
Osaluse bilansiline väärtus aasta alguses	0

Juhatus liige

Kapitaliosaluse meetodil arvestatud kasum/kahjum 50 263

Osaluse % aasta lõpus 49

Osaluse bilansiline väärtus aasta lõpus 50 263

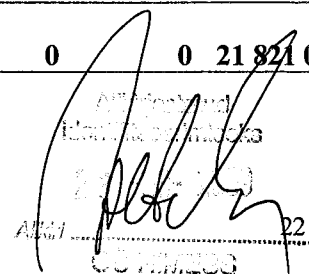
Omandatud osaluse soetusmaksumus 49 000

Lisa 8 Muud lühi- ja pikaajalised nõuded

	Saldo 31.12.2007	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	Diskonto määr	Tagasimakse tähtaeg
Muud nõuded(lisa 23)	1 870 573	803 231	1 067 342	4%	
Kokku	1 870 573	803 231	1 067 342		01.12.2011
s.h pikaajalised nõuded	1 067 342				

Lisa 9 Materiaalne põhivara

	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu inventar	Lõpetata põhivara	Ettemaks põhivara eest	Kokku
Soetusmaksumus 31.12.2006	35 485 623	21 399 589	4 932 464	836 667	48 423	62 702 866
Soetamine		5 861 618	229 790	5 491 456	-48 423	11 582 864
sh lõpetata ehitusest ja ettemaksetelt	4 824 155			-4 824 155		0
sh kapitalirendiga		5 262 677				5 262 677
Müük (-)	-10 000	-90 875	-40 020			-140 895
Mahakandmine (-)		-141 696	-120 782			-262 478
Soetusmaksumus 31.12.2007	40 299 778	27 028 636	5 001 452	1 503 968	0	73 833 834
Soetamine		4 703 374	356 400	2 775 503		7 835 277
sh lõpetata ehitusest ja ettemaksetelt	4 227 339			-4 227 339		0
sh kapitalirendiga		3 222 050				0
Müük (-)	-5 216 331					-5 216 331
Mahakandmine (-)		-315 226	-9 713			-324 939
Soetusmaksumus 31.12.2008	39 310 786	31 416 784	5 348 139	52 132	0	76 127 841
Akumuleeritud kulum 31.12.2006	3 742 227	15 056 670	3 022 111	0	0	21 821 008

Aruandeaastal arvestatud kulum (+)	1 211 896	1 915 212	519 146			3 646 254
Müüdud põhivara kulum (-)		-53 494	-40 020			-93 514
Mahakantud põhivara kulum (-)		-129 310	-98 459			-227 769
Akumuleeritud kulum						
31.12.2007	4 954 123	16 789 078	3 402 778	0	0	25 145 979
Aruandeaastal arvestatud kulum (+)	1 265 652	2 886 496	504 528			4 656 676
Müüdud põhivara kulum (-)	-813 415					-813 415
Mahakantud põhivara kulum (-)		-309 848	-9 513			-319 361
Akumuleeritud kulum						
31.12.2008	5 406 360	19 365 726	3 897 793	0	0	28 669 879
Jääkmaksumus 31.12.2006	31 743 396	6 342 919	1 910 353	836 667	48 423	40 881 858
Jääkmaksumus 31.12.2007	35 345 655	10 239 558	1 598 674	1 503 968	0	48 687 855
Jääkmaksumus 31.12.2008	33 904 426	12 051 058	1 450 346	52 132	0	47 457 962

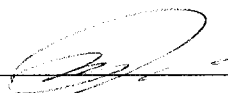
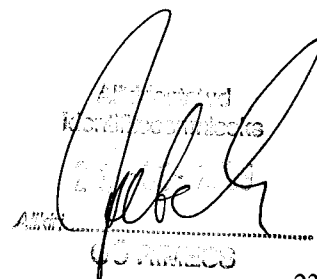
Võlakohustuste tagatiseks panditud materiaalse põhivara objektide kohta on toodud informatsioon lisa 22.

Lisa 10 Kapitalirent

Kapitalirendile võetud vara varaliikide lõikes:

	Masinad ja seadmed
Saldo seisuga 31.12.2007	
Soetusmaksumus	13 552 626
Akumuleeritud kulum	-3 516 894
Jääkmaksumus	10 035 732
Saldo seisuga 31.12.2008	
Soetusmaksumus	16 780 175
Akumuleeritud kulum	-5 596 192
Jääkmaksumus	11 183 983

Kapitalirendikohustuste kohta on informatsioon toodud lisa 12.

Lisa 11 Kasutusrent

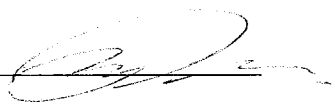
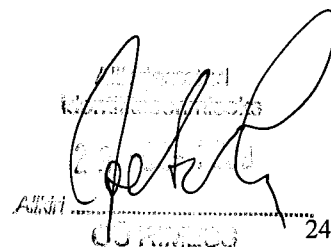
AS Lõuna- Eesti Haigla on võtnud kasutusrendile sõidua autod.

	31.12.2008	31.12.2007
Makstud kasutusrendimakseid perioodi jooksul	91 828	105 661
Järgmiste perioodide kasutusrendimaksed mittekatkestatavatest rendilepingutest:	272 121	272 121
<i>s.h kuni 1 aasta</i>	94 404	101 160
<i>1-5 aastat</i>	85 889	170 961

Lisa 12 Laenukohustused

	Saldo 31.12.2008	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta	Tagasimaks e tähtaeg	Intressi- määr
Pikaajalised pangalaenu	12 491 345	1 703 180	7 857 675	2 930 490		
<i>s.h AS SEB Ühispank</i>	12 491 345	1 703 180	7 857 675	2 930 490	15.10.2017	PBI+1%
Kapitalirendikohustused	9 001 376	1 935 963	6 289 560	775 853		0,75-1,2% + Euribor
Kokku	21 492 721	3 639 143	14 147 235	3 706 343		
<i>s.h pikaajaline laenukohustus</i>	17 853 578					

	Saldo 31.12.2007	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta	Tagasimaks tähtaeg	Intressi- määr
Pikaajalised pangalaenu	13 244 525	2 253 180	7 744 475	3 246 870		
<i>s.h AS SEB Ühispank</i>	13 244 525	2 253 180	7 744 475	3 246 870	15.10.2017	PBI+1%
Kapitalirendikohustused	7 967 031	1 981 940	4 636 665	1 348 426		0,75-1,2% + Euribor
Muud laenu	45 435	30 290	15 145			
Kokku	21 256 991	4 265 410	12 396 285	4 595 296		
<i>s.h pikaajaline laenukohustus</i>	16 991 581					

Kõik ettevõtte võlakohustused on Eesti kroonides. Informatsioon võlakohustuste tagatiste kohta on toodud lisa 22.

Lisa 13 Võlad ja ettemaksed

	31.12.2008	31.12.2007
Võlad tarnijatele	5 031 388	6 309 751
Võlad töövõtjatele	7 425 283	6 407 806
Maksuvõlad (lisa 4)	5 238 127	4 505 380
Muud võlad	107 327	3 921 772
Sihtfinantseerimine lisa (21)	157 423	595 436
Saadud ettemaksed	53 104	41 256
Võlad ja ettemaksed kokku	18 012 652	21 781 401

Lisa 14 Muud võlad

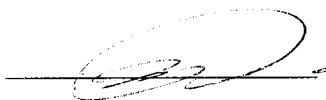
	<u>Tagasimakse tähtaeg</u>	
	Saldo 31.12.2008	12 kuu jooksul
Muud võlad sidusettevõttele (lisa 23)	52 431	52 431

	<u>Tagasimakse tähtaeg</u>	
	Saldo 31.12.2007	12 kuu jooksul
Muud võlad sidusettevõttele (lisa 23)	40 592	40 592

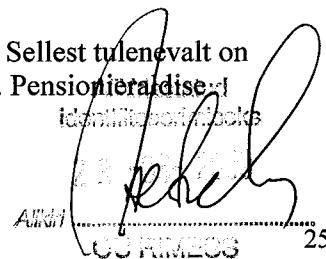
Lisa 15 Eraldised

AS Lõuna- Eesti Haigla maksab oma endistele töötajatele kutsehaigushüvitisi. Sellest tulenevalt on moodustatud pensionieraldis, mis bilansis on kajastatud pikaajalise eraldisena. Pensionieraldise:

Juhatus liige

Alldir

25

arvutamiseks kasutatakse Eesti Statistikaameti poolt avaldatud keskmise eluea näitajaid, kutsehaigushüvitise määratud makseid ning töötajate arvu, kellel on õigus hüvitist saada. Diskonteerimisel on kasutatud sisemist intressi määra 4%. Moodustatud eraldise summa on 664 980 krooni, mis jaguneb lühiajaliseks kohustuseks 38 566 krooni ja pikaajaliseks kohustuseks 626 414 krooni, 2007 aastal moodustatud eraldiste summa oli 703 547 krooni, mis jagunes lühiajaliseks kohustuseks 37 083 krooni ja pikaajaliseks kohustuseks 666 464 krooni.

Lisa 16 Omakapital

	31.12.2008	31.12.2007
Aktiakapital (kroonides)	19 000 000	19 000 000
Aktsiate arv (tk)	19 000	19 000
Aktsiate nimiväärtus (kroonides)	1 000	1000

Ettevõtte vaba omakapital (arvestades seaduses ette nähtud kohustust kanda 1/20 aruandeaasta puhaskasumist kohustuslikku reservkapitali) seisuga 31. detsember 2008 moodustas 21 640 tuhat krooni (2007 vastavalt 4 617 tuhat krooni).

Bilansipäeva seisuga on omanikele võimalik dividendidena välja maksta 15 887 tuhat krooni (2007 vastavalt 3 389 tuhat krooni) ning dividendide väljamaksmisega kaasneks dividendide tulumaks 21/79 netodividendidena väljamakstavalt summalt, seega 5 752 tuhat krooni (2007 vastavalt 1 227 tuhat krooni).

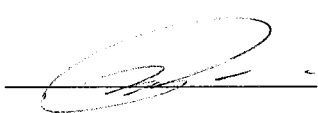
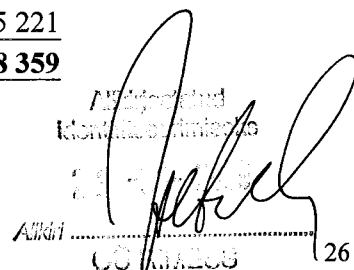
Lisa 17 Müügitulu

AS Lõuna – Eesti Haigla müügitulu jaguneb geograafiliste piirkondade lõikes järgnevalt:

Geograafilised piirkonnad	2008	2007
Eesti	122 462 018	102 038 359

AS Lõuna- Eesti Haigla müügitulu jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

Tegevusalad/ tooted	2008	2007
Eriarstiabi	95 760 621	78 300 936
Kiirabiteenus	8 865 471	6 909 878
Üldhooldusteenus	3 323 187	2 688 577
Müüdid uuringud ja analüüsid	5 152 966	4 111 305
Toidu ja esmatarbekaupade müük	6 025 749	5 369 739
Rent	2 525 267	3 432 703
Muud	808 457	1 225 221
Kokku	122 462 018	102 038 359

Lisa 18 Muud äritulud ja muud ärikulud

Muud äritulud	2008	2007
Tulu sihtfinantseerimisest (lisa 21)	6 189 032	0
Tulu põhivara müügist	14 597 084	2 605 000
Kahjude hüvitus, saadud viivised	0	3 333
Muud äritulud	109 586	100 402
Muud äritulud kokku	20 895 702	2 708 735

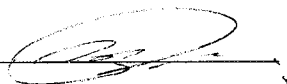
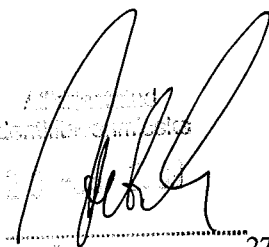
Muud ärikulud	2008	2007
Kahjum põhivara mahakandmisest	5 578	51 034
Kingitused	1 000	1 000
Viivised ja trahvid	23 584	65
Muud ärikulud	17 932	216 061
Muud ärikulud kokku	48 094	268 160

Lisa 19 Kaubad, toore, materjal ja teenused

	2008	2007
Tooraine ja materjal	18 121 173	16 247 281
Gripipandeemia vahendid (lisa 21)	3 186 506	0
Elekter ja küte	4 982 630	5 564 804
Ruumide , territooriumi korrashoid	1 893 761	2 046 068
Kaubad müügiks	1 394 827	1 342 965
Remondimaterjalid, tööriistad ja inventar	1 542 999	1 489 342
Käibemaksu kulu	3 209 343	0
Muud teenused	1 046 942	1 198 258
Kaubad, toore, materjal ja teenused kokku	35 378 181	27 888 718

Lisa 20 Mitmesugused tegevuskulud

	2008	2007
Jooksev remont	1 085 232	776 464
Autode kütus, hooldus	1 022 979	942 312

 AS Lõuna-Eesti Haigla
 Aruanne 2008
 27

Kantseleikulud	755 939	861 623
Koolitus- ja lähetuskulud	341 106	431 211
Isikliku auto kasutus	319 417	263 199
Ostetud teenused	821 824	750 101
Käibemaksu kulu	1 764 830	0
Kasutusrent	91 828	105 661
Muud tegevuskulud	593 919	626 910
Mitmesugused tegevuskulud kokku	6 797 074	4 757 481

Lisa 21 Sihtfinantseerimine

AS Lõuna- Eesti Haigla on saanud sihtfinantseerimise korras:

	2008	2007
Tegevuskulude finantseerimine		
Kasutamata sihtfinantseerimise jääk perioodi alguses	224 436	0
Saadud SA KIK, Tartu Tervishoiu Kõrgkool, Võru Maavalitsus	373 772	0
Saadud Tervishoiuametilt	4 118 650	224 436
Kajastatud sihtfinantseerimise tuluna	4 539 435	
Kasutamata sihtfinantseerimise jääk perioodi lõpus (lisa 13)	157 423	224 436
Varade sihtfinantseerimine		
Amortiseerimata jääk perioodi alguses	371 000	0
Saadud Tervishoiuametilt	1 278 597	371 000
Amortiseeritud tulusse	1 649 597	
Amortiseerimata jääk perioodi lõpus	0	371 000
Tuluna kajastatud toetus kokku (lisa 18)	6 189 032	595 436

Lisa 22 Laenude tagatised ja panditud varad

AS Lõuna-Eesti Haigla poolt saadud laenu (31. detsembri 2008 seisuga 11 919 170 krooni) tagatiseks on panditud järgmised varad:

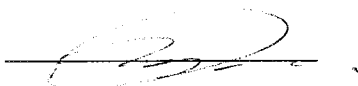
1. Hoonestatud kinnistu, aadressil Meegomäe küla, Võru vald, Võru Maakond, bilansilise jääkväärtusega 32 881 771 krooni.

Eespool nimetatud varad olid panditud ka seisuga 31. detsember 2007.

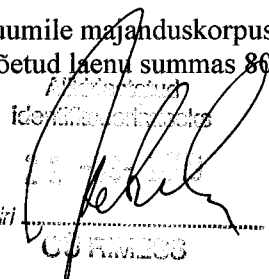
Ettevõtte on seisuga 31. detsember 2008 järgmised garantii- ja käenduslepingud:

1. AS Lõuna- Eesti Haigla garanteerib ja on püstitanud hüpoteegi mitteeluruumile majanduskorpus, aadressil Võru vald, Meegomäe küla, sidusettevõtte, OÜ Pesuring poolt võetud laenu summas 800 tuhat krooni tagamiseks. Laenu tagasimaksmise tähtaeg on 2011. aastal.

Juhatuse liige

Audit

2. Seisuga 31. detsember 2008 AS Lõuna –Eesti Haigla garanteerib tütarettevõtte OÜ Metsakohvik poolt võetud laenu summas 1 100 000 krooni ,mille laenu jääk majandusaasta lõpuks oli 572 175 krooni .

Eespool nimetatud garantiid kehtisid ka seisuga 31. detsember 2007

Lisa 23 Tehingud seotud osapooltega

AS Lõuna- Eesti Haigla aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- omanikke (emaettevõtte ning emaettevõtte omanikud);
- tütar- ja sidusettevõtteid;
- teisi samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtteid (s.h emaettevõtte teised tütarettevõtted);
- tegev- ja kõrgemat juhtkonda;
- eespool loetletud isikute lähisugulasi ja nendega seotud ettevõtteid.

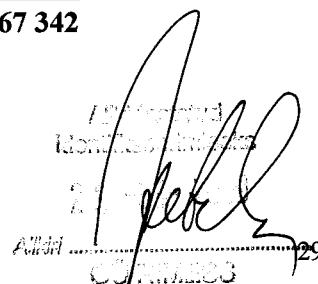
AS Lõuna- Eesti Haigla on 2008. a ja 2007.a ostnud ning müünud oma kaupu ja osutanud teenuseid järgmistele seotud osapooltele:

	2008		2007	
	Ostud	Müügid	Ostud	Müügid
Sidusettevõtted	1 223 659	352 590	994 165	296 698
Nõukogu liikmega seotud ettevõtted	4 040 643	0	4 552 168	486 655
Juhatuse liikmega seotud ettevõtted	8 761 722	652 326	6 505 068	3 327 183
Teenuste ost-müük kokku	14 026 024	1 004 916	12 051 401	4 110 530

Saldod seotud osapooltega:

	31.12.2008	31.12.2007
Emaettevõtte(lisa 8)		803 231
Sidusettevõtte	34 141	47 012
Nõukogu liikmega seotud ettevõtted		133 624
Juhatuse liikmega seotud ettevõtted	95 648	109 637
Lühiajalised nõuded kokku	129 789	1 093 504
Emaettevõtte	0	1 067 342
Pikaajalised nõuded kokku	0	1 067 342

Juhatuse liige

Lisa 24 Emaettevõtte bilanss

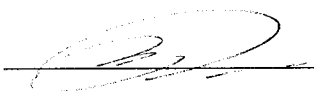
(kroonides)

	31.12.2008	31.12.2007
AKTIVA (VARAD)		
Käibevara		
Raha	24 808 461	8 589 877
Nõuded ja ettemaksed	9 553 247	10 092 474
Varud	246 690	220 972
Käibevara kokku	34 608 398	18 903 323
Põhivara		
Pikaajalised finantsinvesteeringud	986 100	986 100
Muud pikaajalised nõuded	0	1 067 342
Materiaalne põhivara	46 107 416	47 005 032
Põhivara kokku	47 093 516	49 058 474
AKTIVA (VARAD) KOKKU	81 701 914	67 961 797
PASSIVA (KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL)		
Lühiajalised kohustused		
Laenukohustused	3 495 743	4 122 010
Võlad ja ettemaksed	17 387 777	20 983 344
Lühiajalised eraldised	38 566	37 083
Lühiajalised kohustused kokku	20 922 086	25 142 437
Pikaajalised kohustused		
Pikaajalised laenukohustused	17 424 804	16 419 406
Muud pikaajalised võlad	0	41 256
Pikaajalised eraldised	626 414	666 464
Pikaajalised kohustused kokku	18 051 218	17 127 126
KOHUSTUSED KOKKU	38 973 304	42 269 563
OMAKAPITAL		
Aktsiakapital	19 000 000	19 000 000
Kohustuslik reservkapital	1 900 000	1 900 000
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	4 792 234	4 727 973
Aruandeaasta kasum (kahjum)	17 036 376	64 261
OMAKAPITAL KOKKU	42 728 610	25 692 234
PASSIVA (KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL) KOKKU	81 701 914	67 961 797

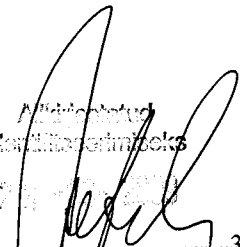
Lisa 25 Emaettevõtte kasumiaruanne [SKEEM 1]
 (kroonides)

	2008	2007
Müügitulu	116 810 860	97 009 184
Muud äritulud	20 868 107	2 694 574
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-34 453 647	-27 125 610
Mitmesugused tegevuskulud	-6 391 889	-4 757 481
Tööjõu kulud		
Palgakulu	-56 429 162	-47 454 768
Sotsiaalmaksud	-18 594 906	-15 821 677
Tööjõu kulud kokku	-75 024 068	-63 276 445
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-4 277 999	-3 273 354
Muud ärikulud	-46 997	-263 990
Ärikasum (-kahjum)	17 484 367	1 006 878
Finantstulud ja -kulud		
Intressikulud	-1 322 027	-1 079 007
Intressitulud	874 036	136 390
Finantstulud ja -kulud kokku	-447 991	-942 617
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	17 036 376	64 261
Aruandeaasta puhaskasum (-kahjum)	17 036 376	64 261

Juhatus liige

AS Lõuna-Eesti Haigla
 Kõrvaldirektor
 70100000
 Allkiri32
 CERNESG

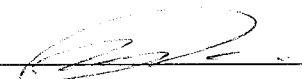
Lisa 26 Emaettevõtte rahavoogude aruanne

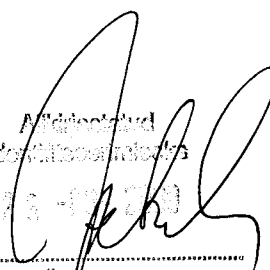
[kaudmeetodil, alustades ärikasumist]

(kroonides)

	2008	2007
Rahavood äritegevusest		
Ärikasum	17 484 367	1 006 878
Korrigeerimised:		
Põhivara kulum ja väärtuse langus	4 277 999	3 291 144
Kasum (kahjum) põhivara müügist ja mahakandmisest	-14 591 506	-2 553 966
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	1 606 569	-1 736 678
Varude muutus	-25 718	13 054
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	-3 675 390	9 083 104
Makstud intressid	-1 322 027	-1 079 007
Kokku rahavood äritegevusest	3 754 294	8 006 739
Rahavood investeerimistegevusest		
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus	-4 566 827	-6 105 614
Materiaalse ja immateriaalse põhivara müük	19 000 000	2 625 000
Antud laenude tagasimaksed	0	80 000
Saadud intressid	874 036	136 390
Kokku rahavood investeerimistegevusest	15 307 209	-3 264 224
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenud, emiteeritud võlakirjad	1 500 000	4 000 000
Saadud laenude tagasimaksed	-2 155 215	-1 834 970
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-2 187 704	-1 962 158
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-2 842 919	202 872
Rahavood kokku	16 218 584	4 945 387
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	8 589 877	3 644 490
Raha ja raha ekvivalentide muutus	16 218 584	4 945 387
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	24 808 461	8 589 877

Juhatuse liige

 Kinnitatud
 16.09.2009
 16.09.2009
 Allkiri
 OÜ VIMES

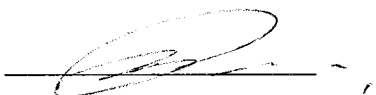
Lisa 27 Emaettevõtte omakapitali muutuste aruanne
(kroonides)

	Aksia- kapital	Kohus- tuslik reserv- kapital	Jaotamata kasum/ kahjum	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2006	19 000 000	1 900 000	4 727 973	25 627 973
Aruandeperioodi puhaskasum			64 261	
Saldo seisuga 31.12.2007	19 000 000	1 900 000	4 792 234	25 692 234
Aruandeperioodi puhaskasum			17 036 376	
Saldo seisuga 31.12.2008	19 000 000	1 900 000	21 828 610	42 728 610

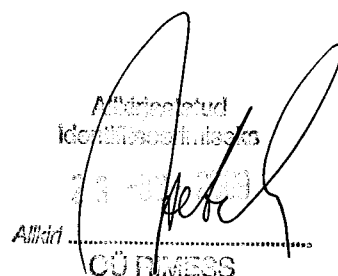
Kokku emaettevõtte konsolideerimata aruandes

	2008	2007
Konsolideerimata omakapital	42 728 610	25 692 234
Tütar ja sidusettevõtete väärtus konsolideerimata bilansis	-986 100	-986 100
Tütarettevõtte ja sidusettevõtteväärtus kapitaliosaluse meetodil	797 496	762 117
Kokku korrigeeritud omakapital	42 540 006	25 468 251

Juhatus liige

Allkirjastatud
 Identifitseerimisloob
 23.08.2009
 Allkirja
 CO FINESSE

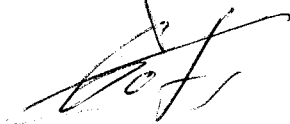
Juhatuse ja nõukogu allkirjad 2008. a majandusaasta aruandele

AS Lõuna- Eesti Haigla 2008. a majandusaasta aruande, mis on kinnitatud aktsionäride üldkoosoleku poolt 2009, kinnitamine

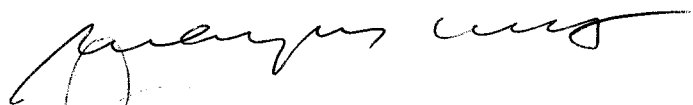
Jaak Pächter
Nõukogu esimees

Juri Gotmans
Nõukogu liige

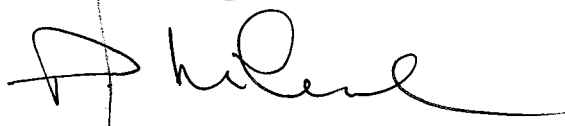
Margus Ulst
Nõukogu liige

Priit Süüden
Nõukogu liige

Peeter Sibul
Nõukogu liige

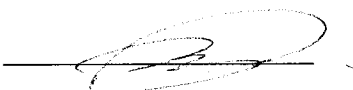
Erki Saarman
Nõukogu liige

Rein Kermes
Juhatuse liige

Külli Raup
Juhatuse liige

Juhatuse liige

Sõltumatu audiitori aruanne

Kasumi jaotamise ettepanek

AS Lõuna- Eesti Haigla juhatus teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku jaotada 2008. aasta puhaskasum summas 17 022 755 krooni alljärgnevalt:

1. jaotamata kasumisse 17 022 755 krooni

**AS Lõuna- Eesti Haigla aruandeaasta müügitulu jaotus vastavalt Eesti majanduse
tegevusalade klassifikaatorile (EMTAK)**

	2008
Eriarstiabi (EMTAK 86221)	95 760 621
Kiirabiteenus (EMTAK 86901)	8 865 471
Üldhooldusteenus (EMTAK 87101)	3 323 187
Müüdnud uuringud ja analüüsid (EMTAK 86221)	5 152 966
Toidu ja esmatarbekaupade müük(EMTAK56101)	6 025 749
Rent (EMTAK68201)	2 525 267
Muud (EMTAK 86221)	808 457
Kokku	122 462 018

SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

AS Lõuna-Eesti Haigla aktsionäridele

Oleme auditeerinud AS Lõuna-Eesti Haigla raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2008, kasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid. Auditeeritud raamatupidamise aastaaruanne, mis on toodud lehekülgedel 10 kuni 34, on kaasatud meie poolt identifitseerituna käesolevale aruandele.

Juhatuse kohustused raamatupidamise aastaaruande osas

Juhatuse kohustuseks on raamatupidamise aastaaruande koostamine ning õige ja õiglane esitamine kooskõlas Eesti hea raamatupidamistava nõuetega. Selle kohustuse hulka kuulub asjakohase sisekontrollisüsteemi kujundamine ja töös hoidmine, mis tagab raamatupidamise aastaaruande korrektse koostamise ja esitamise ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta, asjakohaste arvestuspõhimõtete valimine ja rakendamine ning antud tingimustes põhjendatud raamatupidamishinnangute tegemine.

Audiitori kohustused

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamust raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas Eesti auditeerimiseeskirjaga, mis nõuab, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindlustunne, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnaätajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad audiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab audiitor nende riskihinnangute tegemisel arvesse õige ja õiglase raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ja esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et meie kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Arvamus

Meie arvates kajastab kaasatud raamatupidamise aastaaruanne olulises osas õigesti ja õiglaselt AS Lõuna-Eesti Haigla finantsseisundit seisuga 31. detsember 2008 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

Tallinn, 23.märts 2009

Mati Nõmmiste
Vannutatud audiitor

Eve Leppik
Vannutatud audiitor